

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA STRANKA PRAVA

Varaždin, studeni 2015.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2014.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Nalaz za 2014.	11
III.	MIŠLJENJE	14

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/15-03/31
URBROJ: 613-07-15-6

Varaždin, 17. studenoga 2015.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE STRANKE PRAVA ZA 2014.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) i odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst i 2/14), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske stranke prava (dalje u tekstu: Stranka) za 2014.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 3. rujna do 17. studenoga 2015.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je demokratska politička stranka, koju je 1861. utemeljio dr. Ante Starčević. Upisana je u Registar političkih stranaka u veljači 1990. Sjedište Stranke je u Zagrebu, Primorska 5. Stranka politički djeluje na području cijele Republike Hrvatske, a za ostvarenje svojih političkih ciljeva bori se mirnim i demokratskim sredstvima.

Djelokrug Stranke je određen Statutom, koji je donesen u studenome 2009. te novi Statut u veljači 2014., nakon izmjena i dopuna usvojenih na Izvanrednom saboru u veljači 2014. Statutom su utvrđeni uvjeti za članstvo, nastanak i prestanak članstva, prava i dužnosti članova, odlučivanje, stegovne mjere, ustrojstvo, tijela upravljanja, časni sudovi, nadzorna tijela Stranke, način organiziranja i djelovanja u Stranci, način izbora tijela te drugi uvjeti potrebni za poslovanje Stranke. Na temelju odredbi Statuta doneseni su i drugi opći akti (Pravilnik o financijskom poslovanju, Pravilnik o pečatima i memorandumima, Odluka o visini članarina za tekuću godinu, Etički kodeks, Odluka o financijskom poslovanju te drugi akti). Izvori financiranja poslovanja Stranke su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članarine, dobrovoljni prilozi (donacije) i drugi prihodi.

Temeljna ustrojstvena jedinica Stranke je podružnica. Podružnica se osniva na području jednog grada ili općine, odnosno na području jedinica mjesne samouprave u Gradu Zagrebu. Izvršni odbor podružnice može na svom području osnivati ogranke, kao niže ustrojstvene jedinice. Koncem 2014. Stranka je imala 157 podružnica. Tijela podružnice su: Zbor podružnice, Izvršni odbor podružnice i Nadzorni odbor podružnice. Podružnice na području jedne županije osnivaju Županijski zbor, a tijela Županijskog zbora su: Županijsko vijeće, Županijski nadzorni odbor i Županijski časni sud.

Središnja tijela Stranke su: Sabor, Konvencija, Glavni stan, Predsjednik, Predsjedništvo, Središnji Nadzorni odbor i Središnji Časni sud. Sabor je najviše tijelo, a čine ga izaslanici izabrani u podružnicama. Sabor bira i razrješava Predsjednika, članove Središnjeg Nadzornog odbora i članove Središnjeg Časnog suda, bira i razrješava počasnog Predsjednika, bira i opoziva 13 članova predsjedništva, donosi i mijenja Program, Statut i Poslovnik o svojem radu te druge potrebne akte i odluke, daje obvezna tumačenja svih akata koje donosi, osniva i raspušta odbore i povjerenstva Stranke, utvrđuje ciljeve i politiku Stranke o svim životnim pitanjima hrvatskog naroda i građana Republike Hrvatske te obavlja i druge poslove koji su mu povjereni zakonom, drugim propisima ili Statutom. Sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine, a obvezno u roku šest mjeseci nakon provedenih izbora za Hrvatski sabor. Između dva zasjedanja Sabora predsjednik može sazvati Konvenciju. Konvenciju čine svi članovi Glavnog stana i svi Predsjednici podružnica.

Glavni stan je središnje političko tijelo između dva zasjedanja Sabora.

Glavni stan bira i opoziva svog Predsjednika i svoje dopredsjednike, imenuje i opoziva članove Županijskog vijeća iz reda predsjednika ogranaka s područja odnosno županije, osniva i raspušta stručne savjete, pročelnništva, odbore i povjerenstva te imenuje i opoziva njihove čelnike, razrješava dužnosti predsjednika središnjeg Nadzornog odbora i predsjednika središnjeg Časnog suda na zahtjev većine njihovih članova, razrješava dužnosti člana Glavnog stana ako djeluje suprotno odlukama Glavnog stana, Predsjednika ili svojim ugledom šteti ugledu Stranke, razrješava dužnosti Predsjednika ili dopredsjednike Glavnog stana ako ne ispunjavaju svoje dužnosti ili štete ugledu, donosi političku strategiju i zadužuje Predsjednika za njezinu provedbu, donosi opće akte, određuje način organiziranja radnih odnosa, propisuje materijalno i financijsko poslovanje, donosi poslovničke o radu svih tijela i kandidacijske pravilnike za izbor u sva tijela na prijedlog Predsjednika te obavlja i druge zadaće koje su mu povjerene Statutom.

Predsjednik saziva i vodi sjednice Predsjedništva i potpisuje akte koje donosi Predsjedništvo, provodi odluke Glavnog stana, donosi upute i naloge za konkretno političko djelovanje, podnosi Glavnom stanu političko izvješće o svom radu, saziva konstituirajuće sjednice Središnjih tijela i predsjedava im do izbora radnog predsjedništva, odnosno do izbora predsjednika središnjih tijela, u izuzetnim slučajevima saziva i vodi sjednice Izvršnog odbora podružnice, Županijskog vijeća ili Glavnog stana, potpisuje pojedinačne akte koje donosi Predsjedništvo, Glavni stan, Konvencija ili Sabor, saziva Konvenciju i Sabor, daje inicijative i prijedloge za izmjene i dopune Statuta ili donošenje novog Statuta te daje inicijative i prijedloge za izmjene i dopune Poslovnika o radu svih tijela i kandidacijske pravilnike za izbor kandidata na svim izborima.

Predsjedništvo je najviše tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora. Utvrđuje kandidate Stranke za izbor u Hrvatski sabor, utvrđuje prava i dužnosti pojedinih članova predsjedništva, donosi provedbene, političke i druge odluke, osniva stručna povjerenstva i usklađuje njihov rad, prati i usklađuje rad Županijskih vijeća Stranke, usklađuje rad Kluba zastupnika u Hrvatskom saboru, priprema izbornu kampanju i predlaže političku strategiju, zadužuje Glavnog tajnika za organizaciju rada glavnog tajništva i obavlja i druge poslove određene Statutom. Predsjedništvo čine: predsjednik i 13 članova, koje bira Sabor Stranke.

Središnji Nadzorni odbor se sastoji od tri člana koje bira Sabor Stranke na prijedlog Glavnog stana. Središnji Nadzorni odbor nadzire poslovanje svih ustrojstvenih jedinica i tijela Stranke. Sve odgovorne osobe su dužne Središnjem Nadzornom odboru omogućiti uvid u svoje financijsko poslovanje i drugo poslovanje te u vlastite poslovne knjige. Središnji Nadzorni odbor je u veljači 2015., podnio izvješće za 2014.

Središnji Časni sud se sastoji od pet članova koje bira Sabor na prijedlog Glavnog stana. Središnji Časni sud u prvom stupnju provodi stegovni postupak protiv članova središnjih tijela Stranke, a u drugom stupnju odlučuje o žalbi na odluku Županijskog Časnog suda Stranke.

Koncem 2014. Stranka je imala jednu zaposlenicu. Stranku predstavlja i zastupa Predsjednik. Predsjednik Stranke u 2014. i u vrijeme obavljanja revizije je Daniel Srb. Radi postizanja bolje učinkovitosti u ostvarivanju političkih ciljeva utvrđenih u temeljnim načelima Stranke i drugim aktima, ustrojeno je Glavno tajništvo, koje obavlja organizacijsko-tehničke poslove, komercijalno-financijske poslove i druge poslove prema potrebi. Za organiziranje rada tajništva zadužen je glavni tajnik Stranke. Glavna tajnica Stranke je od 15. rujna 2012. Mirela Bušljeta Felc.

Planiranje

Financijski plan Stranke za 2014. je donesen u prosincu 2013. Prihodi i rashodi su planirani u iznosu 698.500,00 kn. U rujnu 2014. su donesene izmjene financijskog plana, kojima su planirani prihodi i rashodi u iznosu 542.500,00 kn, što je za 156.000,00 kn ili 22,3 % manje u odnosu na financijski plan. Planirani prihodi se odnose na prihode po posebnim propisima u iznosu 470.000,00 kn (iz proračuna županija 130.000,00 kn, gradova 180.000,00 kn i općina 160.000,00 kn), prihode od članarina u iznosu 60.000,00 kn, donacija u iznosu 11.000,00 kn te ostale prihode u iznosu 1.500,00 kn. Planirani rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 250.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu 240.500,00 kn, financijske rashode u iznosu 33.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 15.000,00 kn te ostale rashode u iznosu 4.000,00 kn.

Godišnji plan i program Stranke za 2014. je donesen u prosincu 2013. Sastoji se od općeg dijela, redovnih aktivnosti i izvanrednih aktivnosti. U općem dijelu predviđa se tijekom 2014. jačanje stranačkih organizacija i promoviranje stavova te stvaranje kvalitetnih preduvjeta za sudjelovanje na redovnim izborima za izbor zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament i izborima za predsjednika Republike Hrvatske. U okviru redovne aktivnosti Stranke za 2014. predviđeno je održavanje redovitih i izvanrednih sjednica tijela Stranke, aktivnosti dužnosnika usmjerene na jačanje stranačkih organizacija, aktivnosti vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave i područne (regionalne) samouprave, organizacija obilježavanja obljetnica, organizacija ili sudjelovanje u organizaciji kulturnih, sportskih i drugih javnih događanja, organizacija javnih tribina, tiskovnih konferencija, okruglih stolova i drugih događanja u svrhu promidžbe programa Stranke, suradnja sa srodnim organizacijama u Republici Hrvatskoj i inozemstvu, suradnja s udrugama i sudjelovanje u aktivnostima udruga, državnih tijela i tijela jedinica lokalne samouprave u događanjima koja su svojim sadržajem sukladna načelima i programu Stranke. Redovne aktivnosti financiraju se iz sredstava proračuna, članarina i donacija. U okviru izvanrednih aktivnosti je predviđena organizacija Izvanrednog Sabora Stranke, organizacija sudjelovanja Stranke i organizacijskih jedinica na prijevremenim izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te mogućim prijevremenim izborima za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, organizacija seminara unutar Stranke radi osposobljavanja kandidata na listama Stranke za izbore. Izvanredne aktivnosti se financiraju iz donacija članova i simpatizera Stranke.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji za 2014., izvješće o primljenim donacijama te financijski plan i program rada za 2014. i 2015. su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u propisanom roku.

Financijski izvještaji za 2014. su objavljeni na web stranici Stranke 1. ožujka 2015. Objavljeni podaci su istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke. Također je objavljen godišnji program rada i financijski plan.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2014., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 441.968,00 kn, što je za 1.062.002,00 kn ili 70,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 100.532,00 kn ili 18,5 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2013.	Ostvareno za 2014.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	1.137.794,00	373.218,00	32,8
2.	Prihodi od članarina	86.195,00	57.699,00	66,9
3.	Prihodi od imovine	2.019,00	1.961,00	97,1
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	227.962,00	9.090,00	4,0
5.	Drugi prihodi	50.000,00	0,00	-
	Ukupno	1.503.970,00	441.968,00	29,4

Vrijednosno značajnije smanjenje se odnosi na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 764.576,00 kn ili 67,2 % te prihode od donacija za 218.872,00 kn ili 96,0 % u odnosu na prethodnu godinu, dok prihodi od prodaje dugotrajne imovine nisu ostvareni.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu 373.218,00 kn. Odnose na prihode iz županijskih proračuna u iznosu 102.636,00 kn, gradskih proračuna u iznosu 134.665,00 kn, općinskih proračuna u iznosu 135.869,00 kn te prihode po posebnim propisima iz ostalih izvora u iznosu 48,00 kn. Navedeni prihodi su ostvareni na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima se političke stranke redovito financiraju i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a sredstva se raspoređuju prema broju vijećnika koje određena stranka ima u predstavničkom tijelu općine, grada i županije. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo, a sredstva se trebaju doznačivati tromjesečno u jednakim iznosima. Vijećnici u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave do svibnja 2013. su bili članovi Stranke prema ostvarenim rezultatima na izborima održanim 17. svibnja 2009. (378 vijećnika od kojih je 221 općinski vijećnik, 104 gradska vijećnika te 53 županijska vijećnika), a od lipnja 2013. su prema ostvarenim rezultatima na izborima održanim 19. svibnja 2013. (155 vijećnika od kojih su 104 općinska vijećnika, 39 gradskih vijećnika i 12 županijskih vijećnika). U 2014. broj vijećnika se nije mijenjao.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 57.699,00 kn. Navedeni prihodi su ostvareni prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te odredbama Statuta.

Prema odredbama Statuta, članovi Stranke su dužni redovito plaćati članarinu, a visinu članarine za tekuću godinu utvrđuje Glavni stan koji je donio u siječnju 2014. Odluku o visini članarine za tekuću godinu. Prema navedenoj Odluci godišnja članarina iznosi 50,00 kn. Godišnju članarinu u visini 100,00 kn dužni su uplatiti predsjednici podružnica, u iznosu 300,00 kn članovi koji su članovi središnjih tijela te predsjednici i dopredsjednici vijeća gradskih četvrti u gradu Zagrebu. Članarinu u iznosu 500,00 kn dužni su uplatiti članovi koji su ujedno predsjednici gradskih vijeća i županijskih skupština, dopredsjednici gradskih vijeća i županijskih skupština, članovi županijskih skupština i članovi skupštine grada Zagreba, vijećnici gradskih vijeća i članovi nadzornih odbora i upravnih vijeća koji primaju stalnu godišnju naknadu u iznosu većem od 5.000,00 kn. Godišnju članarinu u iznosu 1.000,00 kn dužni su uplatiti zastupnici u Hrvatskom saboru i gradonačelnici, župani, zamjenici župana i zamjenici gradonačelnika i savjetnici, koji dužnost obnašaju profesionalno. Članovi koji su obveznici plaćanja članarine po više osnova dužni su platiti samo jedan i to najviši iznos članarine. Glavni stan je u svibnju 2014. donio novu odluku kojom je članarina za 2014. utvrđena u iznosu 70,00 kn. Godišnju članarinu u visini 100,00 kn dužni su uplatiti predsjednici podružnica, u iznosu 300,00 kn svi članovi koji su ujedno članovi Glavnog stana, Središnjeg nadzornog odbora i Središnjeg časnog suda te predsjednici i dopredsjednici vijeća gradskih četvrti u gradu Zagrebu. Članarinu u iznosu 500,00 kn dužni su uplatiti svi članovi predsjedništva, predsjednici gradskih vijeća i županijskih skupština i članovi skupštine grada Zagreba, vijećnici gradskih vijeća i članovi nadzornih odbora i upravnih vijeća koji primaju stalnu godišnju naknadu u iznosu većem od 5.000,00 kn. Godišnju članarinu u iznosu 1.000,00 kn dužni su uplatiti Predsjednik, dopredsjednici, predsjednik Glavnog stana, gradonačelnici, župani, zamjenici župana i zamjenici gradonačelnika i savjetnici, koji dužnost obnašaju profesionalno te zastupnici u Hrvatskom saboru. Članovi koji su obveznici plaćanja članarine po više osnova dužni su platiti samo jedan i to najviši iznos članarine. Vođena je evidencija o primljenim članarinama i izdane potvrde o primitku članarina.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 9.090,00 kn. Navedeni prihodi se ostvaruju prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te na način propisan odredbama Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prihodi od donacija su iskazani u iznosu 9.090,00 kn. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) koje je uplatilo 15 fizičkih osoba u iznosu 6.290,00 kn za redovan rad te jedna fizička osoba u iznosu 2.800,00 kn za financiranje troškova izborne promidžbe. Dobrovoljni prilozima (donacije) u novcu primljeni su od fizičkih osoba u iznosu od 50,00 kn do 4.000,00 kn. U skladu s navedenim Zakonom sastavljeno je Izvješće o primljenim donacijama za 2014. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) se vode evidencije i izdaju potvrde. Na web stranici Stranke su objavljena izvješća o primljenim donacijama. Objavljeni podaci odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama.

Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2014., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 628.113,00 kn, što je za 938.254,00 kn ili 59,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su za 85.613,00 kn ili 15,8 % veći od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2013.	Ostvareno za 2014.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	389.693,00	280.592,00	72,0
2.	Materijalni rashodi	973.357,00	295.956,00	30,4
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	157.007,00	6.833,00	4,4
2.2.	Drugi materijalni rashodi	816.350,00	289.123,00	35,4
3.	Rashodi amortizacije	55.509,00	16.313,00	29,4
4.	Financijski rashodi	94.821,00	35.252,00	37,2
5.	Drugi rashodi	52.987,00	0,00	-
	Ukupno	1.566.367,00	628.113,00	40,1
	Manjak prihoda	62.397,00	186.145,00	298,3

Svi rashodi su u odnosu na prethodnu godinu manje ostvareni, radi smanjenih izvora financiranja. Vrijednosno značajnije smanjenje se odnosi na materijalne rashode i to druge materijalne rashode te rashode za promidžbu i informiranje, koji su u odnosu na prethodnu godinu manji za 677.401,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na druge materijalne rashode i rashode za zaposlene, što je 90,7 % ukupnih rashoda.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 280.592,00 kn, što je 44,7 % ukupnih rashoda. Odnose se na rashode za bruto plaće u iznosu 223.205,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 36.749,00 kn i otpremninu radi poslovno uvjetovanog otkaza u iznosu 20.638,00 kn. Početkom 2014. Stranka je imala dvije zaposlenice. U kolovozu 2014. jednoj zaposlenici je zbog gospodarskih, tehničkih i organizacijskih razloga te smanjenih prihoda otkazan ugovor te koncem 2014. Stranka ima jednu zaposlenicu. Plaće i otpremnina su obračunane i isplaćene u skladu s ugovorima i propisima koji uređuju način obračuna i isplate plaća i drugih naknada zaposlenima.

- Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje su ostvareni u iznosu 6.833,00 kn, što je 1,1 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 150.174,00 kn. Odnose se na rashode za oglašavanje putem elektronskih medija i tiska u iznosu 4.250,00 kn te promidžbeni materijal u iznosu 2.583,00 kn.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi iznose 289.123,00 kn, što je 46,0 % ukupnih rashoda. Vrijednosno značajniji odnose se na zakupnine i najamnine u iznosu 95.968,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 39.867,00 kn, energiju u iznosu 41.132,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 44.010,00 kn (usluge student servisa u iznosu 19.388,00 kn, odvjetničke usluge u iznosu 15.000,00 kn, javnobilježničke i druge intelektualne usluge u iznosu 9.622,00 kn), komunalne usluge u iznosu 29.457,00 kn i naknade drugim osobama izvan radnog odnosa (ugovor o djelu za obavljanje računovodstvenih poslova) u iznosu 16.099,00 kn.

Stranka je početkom 2014. koristila 18 poslovnih prostora, tijekom 2014. vraćeno je osam poslovnih prostora, zaključena su dva nova ugovora te koncem 2014. koristi 12 poslovnih prostora. Vezano uz smanjenje zakupljenih poslovnih prostora, u odnosu na prethodnu godinu, smanjeni su troškovi telefona, energije i komunalnih usluga. Također, smanjen je mjesečni paušal za odvjetničke usluge, a ugovor o djelu za obavljanje računovodstvenih poslova nakon ožujka 2014. nije zaključen.

- Rashodi amortizacije

Rashodi za amortizaciju u iznosu 16.313,00 kn se odnose na amortizaciju obračunanu na imovinu nabavljenu nakon 1. siječnja 2008. U odnosu na prethodnu godinu manji su zbog prodaje imovine (osobni automobil).

- Financijski rashodi

Financijski rashodi u iznosu 35.252,00 kn se odnose na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 25.883,00 kn, druge nespomenute financijske rashode u iznosu 4.858,00 kn te zatezne kamate u iznosu 4.511,00 kn.

- Manjak prihoda

Manjak prihoda je iskazan u iznosu 186.145,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu 216.407,00 kn je povećan za 18.312,00 kn (radi obračunanih troškova korištenja osobnog automobila u vlasništvu Stranke i preplaćene zakupnine za poslovni prostor povećan je za 38.251,00 kn i umanjen je za naknadno utvrđene rashode iz prethodnih godina, vezano uz zakup poslovnih prostora, za 19.939,00 kn), što čini višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 48.574,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2014., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 206.929,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2014.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2014.	Stanje 31. prosinca 2014.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	58.529,00	38.436,00	65,7
2.	Financijska imovina	297.056,00	168.493,00	56,7
2.1.	Novac u banci i blagajni	107.468,00	39.184,00	36,5
2.2.	Jamčevni polozi i ostala potraživanja	26.195,00	2.235,00	8,5
2.3.	Potraživanja za prihode	135.786,00	112.503,00	82,9
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	27.607,00	14.571,00	52,8
	Ukupno imovina	355.585,00	206.929,00	58,2
3.	Obveze	114.486,00	137.443,00	120,1
3.1.	Obveze za rashode	79.886,00	137.443,00	172,0
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	34.600,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	241.099,00	69.486,00	28,8
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	355.585,00	206.929,00	58,2

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 38.436,00 kn se odnosi na građevinske objekte u iznosu 20.167,00 kn, opremu u iznosu 16.521,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 1.637,00 kn i knjige u iznosu 111,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost nefinancijske imovine manja je za 20.093,00 kn, zbog obračuna ispravka vrijednosti i rashoda opreme, prema prijedlogu povjerenstva za popis imovine.

Jamčevni polozi i ostala potraživanja u iznosu 2.235,00 kn se odnose na jamčevine prema ugovorima o zakupu poslovnih prostora u iznosu 2.131,00 kn i ostala nespomenuta potraživanja u iznosu 104,00 kn.

Potraživanja za prihode su iskazana u iznosu 112.503,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu su manja za 23.283,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode po posebnim propisima u iznosu 99.053,00 kn i od kupaca u iznosu 13.450,00 kn. Potraživanja za prihode po posebnim propisima se odnose na potraživanja iz proračuna županija, gradova i općina, od čega se na potraživanja iz prethodnih godina odnosi 98.337,00 kn, a iznos 716,00 kn se odnosi na tekuću godinu. Potraživanja od kupaca se odnose na potraživanja iz prethodnih godina za prodani automobil u iznosu 11.000,00 kn (u tijeku je ovršni postupak) i potraživanja iz tekuće godine za korištenje službenog automobila Stranke u iznosu 2.450,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2015.) naplaćena su potraživanja iz 2014. u iznosu 716,00 kn.

Obveze i vlastiti izvori iznose 206.929,00 kn, a odnose se na obveze u iznosu 137.443,00 kn i vlastite izvore u iznosu 69.486,00 kn. Obveze su u odnosu na prethodnu godinu veće za 22.957,00 kn. Odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu 85.874,00 kn (zakup poslovnih prostora, usluge telefona i mobitela, energiju i druge troškove te odvjjetničke usluge), zaposlene u iznosu 24.890,00 kn (plaća za prosinac 2014. i dio otpremnine), financijske rashode u iznosu 22.795,00 kn (bankarske usluge i usluge platnog prometa) i druge obveze u iznosu 3.884,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2015.), podmirene su obveze u iznosu 67.211,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2014.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, uspoređeni su podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i rashodima. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda. Također je obavljena detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi obračuna plaća i naknada za zaposlene, materijalnih rashoda, rashoda za amortizaciju, rashoda za donacije (pomoći) te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s predsjednikom Stranke i glavnom tajnicom, te pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o poslovnim događajima. Provjereno je jesu li podaci objavljeni na web stranici Stranke.

Nalaz za 2014.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2013., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Revizijom je utvrđeno da je postupljeno prema svim nalogima i preporukama.

Obavljenom revizijom za 2014. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje.

1. Planiranje i računovodstveno poslovanje

1.1. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija.

- Planiranje

U 2014. prihodi su manje ostvareni za 100.532,00 kn ili 18,5 %, dok su rashodi više ostvareni za 85.613,00 kn ili 15,8 % od plana. Značajnije odstupanje ostvarenih prihoda u odnosu na plan se odnosi na prihode po posebnim propisima, koji su ostvareni za 96.782,00 kn ili 20,6 % manje, dok se značajnije odstupanje ostvarenih rashoda odnosi na materijalne rashode, koji su ostvareni za 55.456,00 kn ili 23,1 % više od plana.

Državni ured za reviziju predlaže, kod značajnijih odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na plan, donošenje izmjena i dopuna financijskog plana.

- Poslovne knjige i financijski izvještaji

Poslovne knjige se vode i financijski izvještaji sastavljaju za Stranku u cjelini. U poslovnim knjigama za 2014. su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 373.218,00 kn, na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima se političke stranke redovito financiraju i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a sredstva se raspoređuju prema broju vijećnika koje određena stranka ima u predstavničkom tijelu općine, grada i županije. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo, a sredstva se trebaju doznačivati tromjesečno u jednakim iznosima. Tijekom 2014. Stranka je imala 155 vijećnika u 111 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, što je u odnosu na lipanj 2013. manje za 223 vijećnika. Od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su tražene Odluke o raspoređenim sredstvima. Stranka nema cjelovite podatke o iznosu sredstava koji joj pripada za 2014., jer pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu dostavile Odluku o raspoređivanju sredstava, što otežava kontrolu pravovremenosti naplate navedenih prihoda i iskazivanje potraživanja.

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 57.699,00 kn i manji su za 28.496,00 kn u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja od članarina koncem 2014. nisu iskazana. Stranka ne vodi evidenciju zaduženja i uplata članarina za pojedinog člana te nema informaciju o visini prihoda od članarina koji su trebali biti, a nisu ostvareni. Prema odredbama Statuta, članovi Stranke su dužni redovito plaćati članarinu. Glavni stan je donio u siječnju i svibnju 2014. Odluku o visini članarine za tekuću godinu.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge iznose 44.010,00 kn, od čega se 15.000,00 kn odnosi na odvjetničke usluge. Bilješke uz Bilancu ne sadrže sporove na sudu koji su u tijeku, dok pomoćna evidencija o sporovima na sudu, dostavljena u tijeku obavljanja revizije, nije potpuna jer ne sadrži sve sporove na sudu koji su u tijeku, što je vidljivo iz plaćenih sudskih pristojbi tijekom 2014. Prema odredbama članaka 65. i 69. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08, 7/09, 158/13 i 1/14), bilješke uz financijske izvještaje su detaljnija razrada i dopuna podataka iz bilance i računa prihoda i rashoda. Obvezne Bilješke uz Bilancu jesu pregled ostalih ugovornih odnosa i slično, koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku, te pregled stanja i rokova dospijeca dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova, te posebno robnih kredita i financijskih najмова (leasing).

U poslovnim knjigama je evidentirano i u financijskim izvještajima za 2014. iskazano smanjenje obveza za primljeni zajam iz prethodnih godina za 34.600,00 kn. Smanjenje obveze se odnosi na pozajmicu fizičke osobe (počasnog Predsjednika Stranke) za redovno poslovanje, koja je uplaćena na žiro račun Stranke 2012., bez zaključenog ugovora o pozajmici. Predsjedništvo Stranke je u studenome 2014. donijelo odluku kojom je naložen obračun korištenja službenog automobila Stranke prijašnjem počasnom Predsjedniku, prema uobičajenom cjeniku za najam osobnih automobila, jer nije podnio izvješće o korištenju službenog automobila u razdoblju od 1. siječnja 2013. do 7. ožujka 2013. Za korištenje službenog automobila ispostavljen je u prosincu 2014. račun u iznosu 37.050,00 kn. Iz dokumentacije nije vidljivo zbog čega je obračun korištenja službenog automobila obavljen u prosincu 2014., a ne u vrijeme nastanka poslovnog događaja. Prema odredbama članka 7. i 20. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, poslovne knjige vode se za poslovnu godinu, koja je jednaka kalendarskoj godini. Prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja. Računovodstveno načelo nastanka događaja znači da se recipročni prihodi (prihodi na temelju isporučenih dobara i usluga) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, pod uvjetom da se mogu izmjeriti, neovisno o naplati. Na temelju računa iz prosinca 2014., proveden je ispravak rezultata iz prethodnih godina, a potraživanja su prebijena obvezom za pozajmicu te je koncem 2014. iskazano potraživanje od počasnog Predsjednika u iznosu 2.450,00 kn.

U siječnju 2015. je prestala važiti Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija, a stupio je na snagu Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), koji propisuje postupanje vezano uz računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje. Na temelju Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, donesen je Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15), koji je stupio na snagu u siječnju 2015. te Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15), koji je stupio na snagu u ožujku 2015.

Državni ured za reviziju nalaže pravovremeno pribavljati pojedinačne odluke svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke, kako bi se mogla kontrolirati pravovremenost i točnost naplate pripadajućih sredstava te iskazati potraživanja i poduzimati mjere naplate. Nalaže sastavljati bilješke uz financijske izvještaje i voditi poslovne knjige u skladu s propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija. Predlaže ustrojiti evidenciju potraživanja i naplate članarina, što bi omogućilo informaciju od kojih članova i u kojem iznosu se potražuje članarina te poduzeti mjere za naplatu članarine ili regulirati internim aktom da članovi Stranke, odnosno određene skupine članova, nisu obvezni plaćati članarinu.

- 1.2. *Stranka u očitovanju navodi da prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji. Navodi da prihvaća prijedlog donošenja izmjena i dopuna financijskog plana, kod značajnijih odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na plan. Vezano uz iskazivanje potraživanja iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju osvojenih vijećničkih mandata, navodi da Stranka nema cjelovite podatke jer jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne dostavljaju odluke o raspoređenim sredstvima, iako im svake godine šalju zahtjeve za dostavom odluke i isplatom sredstava. Navodi da pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne odgovaraju na zahtjeve niti imaju objavljenu odluku na svojoj web stranici, koju bi mogli koristiti za iskazivanje potraživanja. Također, navodi da sredstva ne doznačuju kvartalno, već koncem godine te da će i nadalje pribavljati pojedinačne odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređenim sredstvima za financiranje rada Stranke. Navodi da prihvaća nalog vezano uz sastavljanje bilješki uz financijske izvještaje i vođenje poslovnih knjiga, da će ustrojiti evidenciju potraživanja i naplate članarina te da će internim aktom odrediti skupine članova koje nisu dužne plaćati članarinu.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2014. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezane uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koje bi utjecale na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Stranka je demokratska politička stranka koju je 1861. utemeljio dr. Ante Starčević. Upisana je u Registar političkih stranaka u veljači 1990. Politički djeluje na području cijele Republike Hrvatske. Financira se iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih izvora. Koncem 2013. je imala dvije zaposlenice, a koncem 2014. ima jednu zaposlenicu. U revidiranom razdoblju zakonski predstavnik je bio Daniel Srb. Program rada i financijski plan za 2014. su doneseni. Planirani su ukupni prihodi i rashodi u iznosu 542.500,00 kn. Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2014., ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 441.968,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 628.113,00 kn, a manjak prihoda iznosi 186.145,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina je iskazan u iznosu 234.719,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 48.574,00 kn. Prihodi su ostvareni iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 373.218,00 kn, članarina u iznosu 57.699,00 kn, dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 9.090,00 kn, financijske imovine u iznosu 1.961,00 kn. Tijekom 2014. primljeni su dobrovoljni prilozima (donacije) u novcu od 16 fizičkih osoba. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) se izdaju potvrde i vode propisane evidencije. Ostvareni prihodi su korišteni za financiranje aktivnosti utvrđenih programom rada. Vrijednosno značajniji rashodi su drugi materijalni rashodi u iznosu 289.123,00 kn i rashodi za zaposlene u iznosu 280.592,00 kn. Drugi materijalni rashodi su ostvareni najvećim dijelom za financiranje zakupa poslovnih prostora, usluge telefona i mobitela, troškove energije, komunalne usluge, odvjetničke usluge i usluge student servisa. U skladu s odredbama članaka 26. i 39. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, na web stranici Stranke su u propisanom roku objavljeni podaci o primljenim dobrovoljnim prilozima (donacijama), financijski izvještaji za 2014. te godišnji program rada i financijski plan, a Državnom uredu za reviziju su dostavljeni u propisanom roku. Revizijom za 2014. utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, nisu značajne te nisu utjecale na istinitost financijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, te je izraženo bezuvjetno mišljenje.